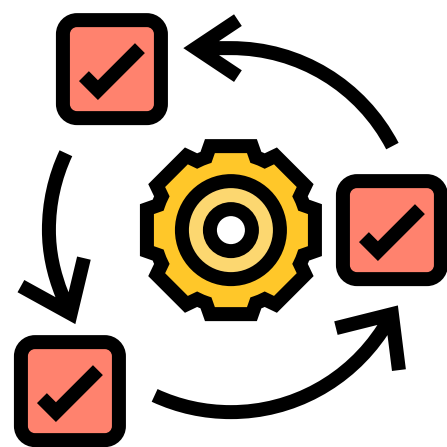

การประชุมจัดทำแผนที่ทางเดินวิจัย (Research Roadmap)
ของการดำเนินงาน ศวส. ระยะที่ 7 (2565-2568)

12 พฤษภาคม 2565

นำเสนอข้อมูลหัวข้อวิจัยจาก ศวส. และสรุปข้อมูลระดมความคิดเห็น

ขั้นตอน Research Roadmap

1

ศวส. กำหนดกรอบหัวข้อวิจัย

2

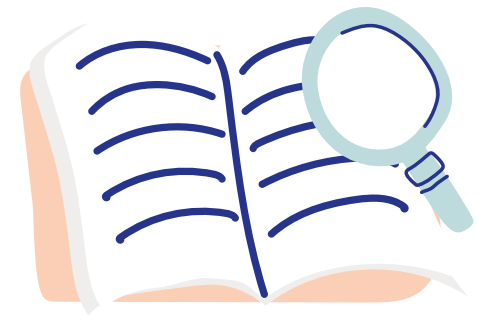
นักวิชาการ ศวส. ปรับแก้ไข เพิ่มเติม

3

จัดลำดับความสำคัญโดยภาคี (blind)

4

สัมมนาเชิงปฏิบัติการ Research Roadmap

ประเด็นหัวข้อวิจัย

- 1 การสร้างความเข้มแข็งในการควบคุมและจำกัดการเข้าถึงทางกายภาพ (S)
- 2 การยกระดับและการบังคับใช้มาตรการควบคุมพฤติกรรมขี้ยานพาหนะหลังการดื่มสุรา (A)
- 3 การจัดให้มีการเข้าถึงระบบบริการการคัดกรองการบำบัดฯ (F)
- 4 การบังคับใช้กฎหมายห้ามหรือจำกัดการโฆษณา การให้ทุนอุปถัมภ์ และการส่งเสริมการขาย (E)
- 5 การขึ้นราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านระบบภาษี (R)
- 6 การสร้างค่านิยม และลดแรงสนับสนุนการดื่ม
- 7 การพัฒนากลไกและการจัดการ และสนับสนุนที่เข้มแข็ง
- 8 ความรุนแรงในครัวเรือนที่สัมพันธ์กับการดื่มสุรา
- 9 ประเด็นสุขภาพจากการดื่มสุรา
- 10 ความเหลื่อมล้ำทางสังคม/เศรษฐกิจของการดื่มและอันตรายจากการดื่ม

1. การสร้างความเข้มแข็งในการควบคุม และจำกัดการเข้าถึงทางกายภาพ (S)

S: Strengthen restrictions on alcohol availability

4

อายุ

วิธีการและความเป็นไปได้ ในการตรวจสอบอายุของ ผู้ซื้อเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ทางออนไลน์

ประเมินมาตรการ ใหม่ ระดับชุมชน

การศึกษาความเป็นไปได้ในการ ออกกฎหมายเพื่อบังคับให้มีการประเมินผลกระทบต่อชุมชน ในการเปิดร้านเหล้าแบบมีที่นั่ง ดื่มร้านใหม่

แนวทางเขียน กฎหมาย

แนวทางการเขียนกฎหมาย เพื่อจำกัดความหนาแน่นของ จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พื้นที่สร้างสรรค์

การเพิ่มพื้นที่สาธารณะ สร้างสรรค์ปลอดเหล้า

คาดการณ์โอกาส: ขยายเวลา

ความน่าจะเป็นที่ผู้บริโภคราคจะซื้อ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์หากขยาย เวลาจำหน่าย

คาดการณ์ผลกระทบ อนุญาตขายในบางพื้นที่

ผลกระทบ/ผลตอบแทน และรายจ่ายในการลงทุน หากอนุญาตให้จำหน่าย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ สาธารณะ เช่น ถนนคนเดิน งานเทศกาล

คาดการณ์ผลกระทบ: ขยายเวลา

ผลกระทบ/ผลตอบแทนและ รายจ่ายในการลงทุนหากขยาย เวลาจำหน่ายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในสถานประกอบการ ประเภทต่าง ๆ เช่น ร้านอาหาร โรงแรม

1. การสร้างความเข้มแข็งในการควบคุม และจำกัดการเข้าถึงทางกายภาพ (S)

S: Strengthen restrictions on alcohol availability

5

ใบอนุญาต

การพัฒนา "แนวทางในการการ พัฒนาระบบใบอนุญาตจำหน่าย สุราที่สำคัญกับมิตินการ ลดผลกระทบของปัญหา (+/- กรณีการกระจายอำนาจสู่ สรรพากรท้องถิ่น)"

ใบอนุญาต สบวัด

ประสิทธิผลและความเป็นไปได้ ในการสบวัดความรู้ ผู้จำหน่ายและผู้ขอใบอนุญาต จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ใบอนุญาต ประเภท

การเปลี่ยนใบอนุญาตเป็น ประเภทมีที่นั่งดื่มและไม่มีที่นั่ง ดื่ม

ค.หนาแน่นจุดจำหน่าย ที่เหมาะสม

ความหนาแน่นของจุด จำหน่ายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ที่เหมาะสมของ ประเทศไทย

ประสิทธิภาพมาตรการ

ประสิทธิภาพของมาตรการ ห้ามขาย ห้ามดื่ม ในสถานที่ วัน เวลา ผู้มีอาการนินเมา และอายุ นับตั้งแต่ประกาศใช้ พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ 2551

เพิ่มประสิทธิภาพ มาตรการ

การเพิ่มประสิทธิภาพในการ บังคับใช้กฎหมาย

2. การยกระดับและการบังคับใช้มาตรการควบคุม พฤติกรรมขับขี่ยานพาหนะหลังการดื่มสุรา (A)

A: Advance and enforce drink driving counter measures 6

พัฒนาการคัดกรอง
การพัฒนาวิธีการคัดกรอง/
ค้นหาผู้ขับขี่ยานพาหนะที่
ดื่มแอลกอฮอล์

System thinking
การวิเคราะห์ปัญหาเชิง
ระบบในการคัดกรอง/
ค้นหาการดื่มและขับใน
ประเทศไทย

Behavioral Econs.
ศึกษาวิธีการทาง
พฤติกรรมศาสตร์หรือ
เศรษฐศาสตร์พฤติกรรม
ในการไม่ดื่มและขับ

**การทำงานเจ้าหน้าที่
ภาครัฐ**
ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ
ว่าด้วยข้อจำกัดในการตั้งด่าน
ตรวจ และการบังคับใช้กฎหมายที่
เกี่ยวข้องกับการดื่มแล้วขับ

พื้นที่ตัวอย่าง
การพัฒนาพื้นที่ตัวอย่างในการ
ควบคุมปัญหาการดื่มและขับ

**ตั้งด่าน
มุมมองประชาชน**
ความคิดเห็นของประชาชน
ในการตั้งด่านตรวจ และ
การบังคับใช้กฎหมายที่
เกี่ยวข้องกับการดื่มแล้วขับ

**ผลกระทบต่อสมอง -
กึ่งทดลอง**
งานวิจัยกึ่งทดลองเรื่อง
ระดับของแอลกอฮอล์จาก
การบริโภค กับ ความ
สามารถทางด้านการรู้คิด
- cognitive function)

3. การจัดให้มีการเข้าถึงระบบบริการการคัดกรอง การบำบัดฯ (F)

F: Facilitate access to screening, brief interventions and treatment 7

อัตราการเข้าถึง

- การวิเคราะห์อัตรา
- การเข้าถึงบริการคัดกรองและบำบัดรักษา

Behav. Econs.

ศึกษาวิธีการทาง
พฤติกรรมศาสตร์หรือ
เศรษฐศาสตร์พฤติกรรม
ในการลดหรือหยุดดื่มสุรา

Stigma

การลดตราบาปของผู้รับ
บริการคัดกรองและ
บำบัดรักษาปัญหาจาก
การดื่มสุรา

sw.สต. / อสม

บทบาทและแนวทางใน
การดำเนินมาตรการ
ควบคุมการบริโภค
แอลกอฮอล์โดยsw.สต./
อสม

System thinking

การวิเคราะห์ปัญหาเชิง
ระบบในการคัดกรองและ
บำบัดรักษาใน
ประเทศไทย

พื้นที่ตัวอย่าง

การพัฒนาพื้นที่ตัวอย่าง
ในการคัดกรองและบำบัด
รักษา
เช่น บำบัดเชิงรุก
การมีส่วนร่วมชุมชน

4. การบังคับใช้กฎหมายห้ามหรือจำกัดการโฆษณา การให้ทุนอุปถัมภ์ และการส่งเสริมการขาย (E)

E: Enforce bans or comprehensive restrictions
on alcohol advertising, sponsorship, and promotion 8

ระบบเฝ้าระวัง AI

ระบบเฝ้าระวังและติดตาม
การโฆษณาเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ในโลก
ออนไลน์ โดย AI

Patterns of Digital marketing

รูปแบบการใช้สื่อออนไลน์ในการ
ส่งเสริมการขาย หรือ เพิ่มแรง
จูงใจในการบริโภคแอลกอฮอล์
ในแต่ละแพลตฟอร์ม
โซเชียลมีเดีย

How Counter-act

วิธีการ counter-act
การโฆษณา สำหรับคน
รุ่นใหม่ในแต่ละ
setting

Effects of Advertisement

ผลของโฆษณาต่อแรง
จูงใจในการดื่มสุราของ
เด็กและเยาวชน

Cross-Border

การรับรู้และตอบสนอง
ต่อโฆษณาข้ามชาติของ
ประชาชนไทย

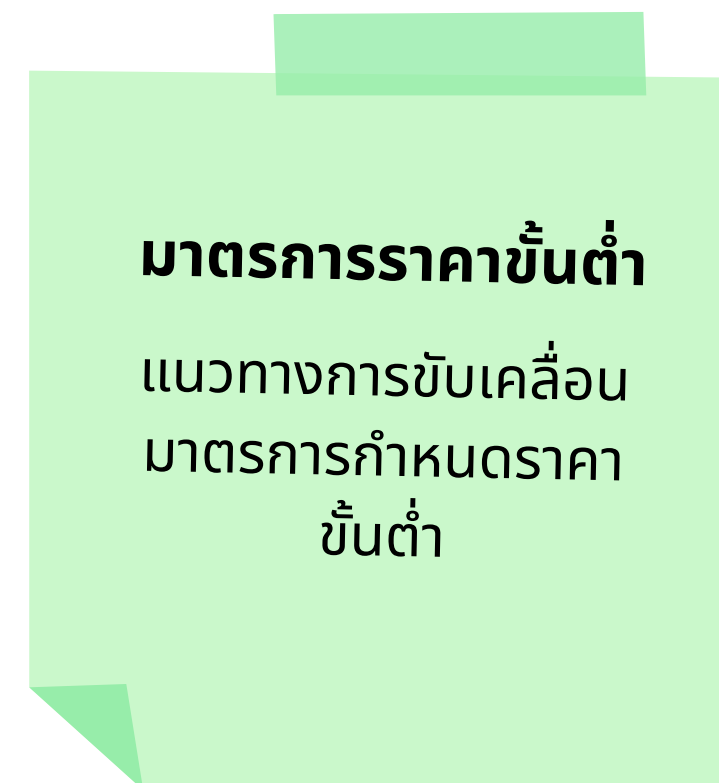
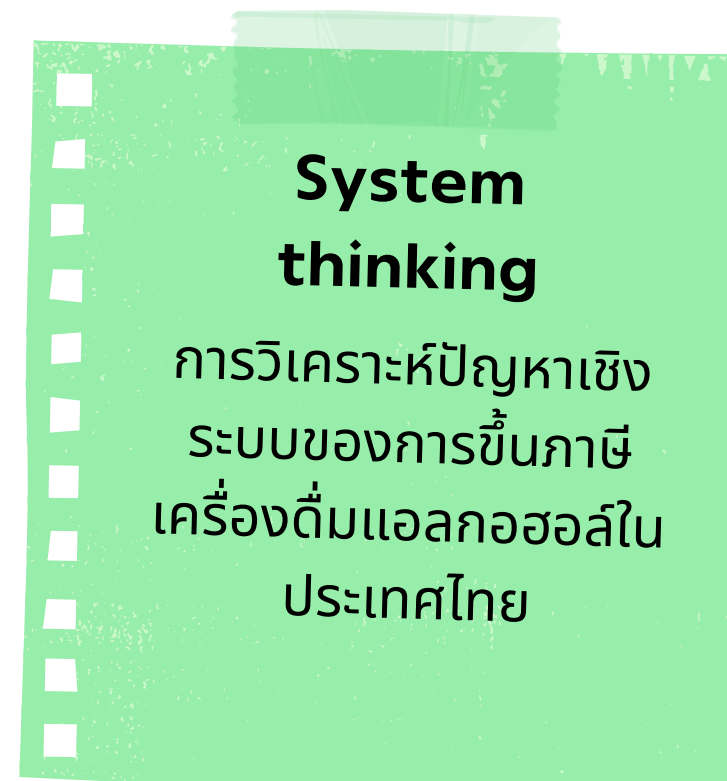
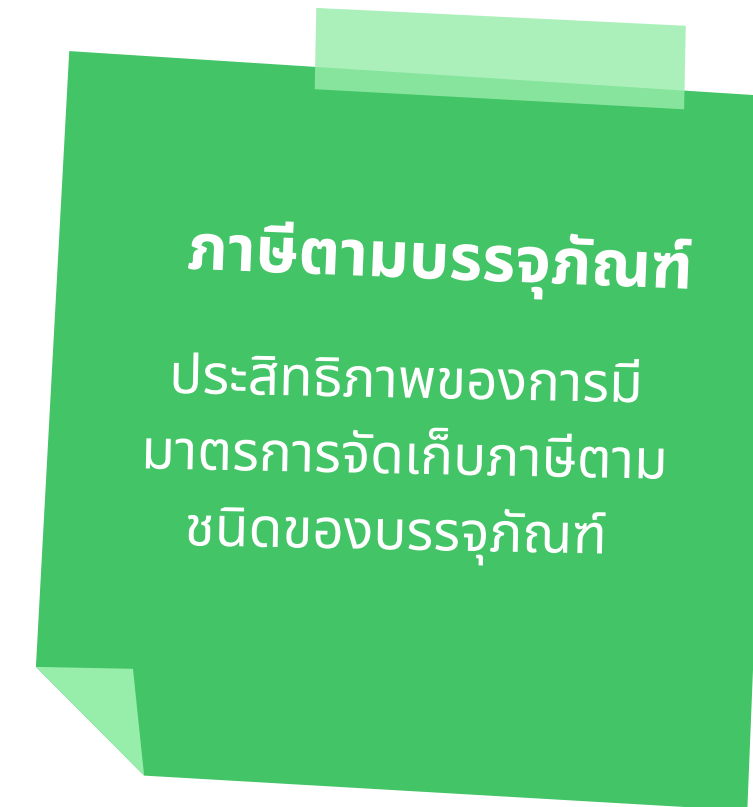
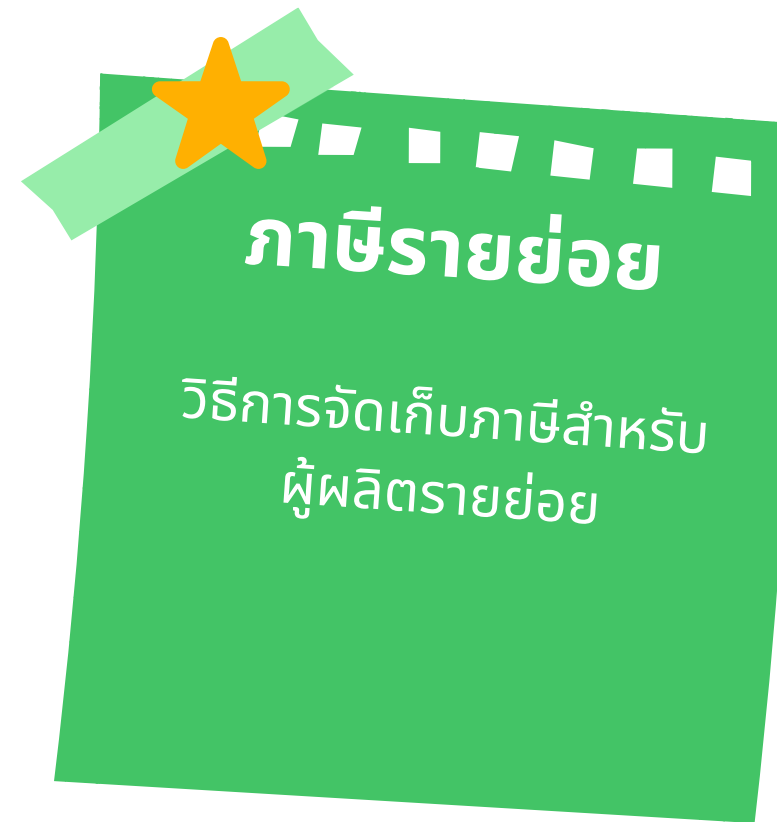
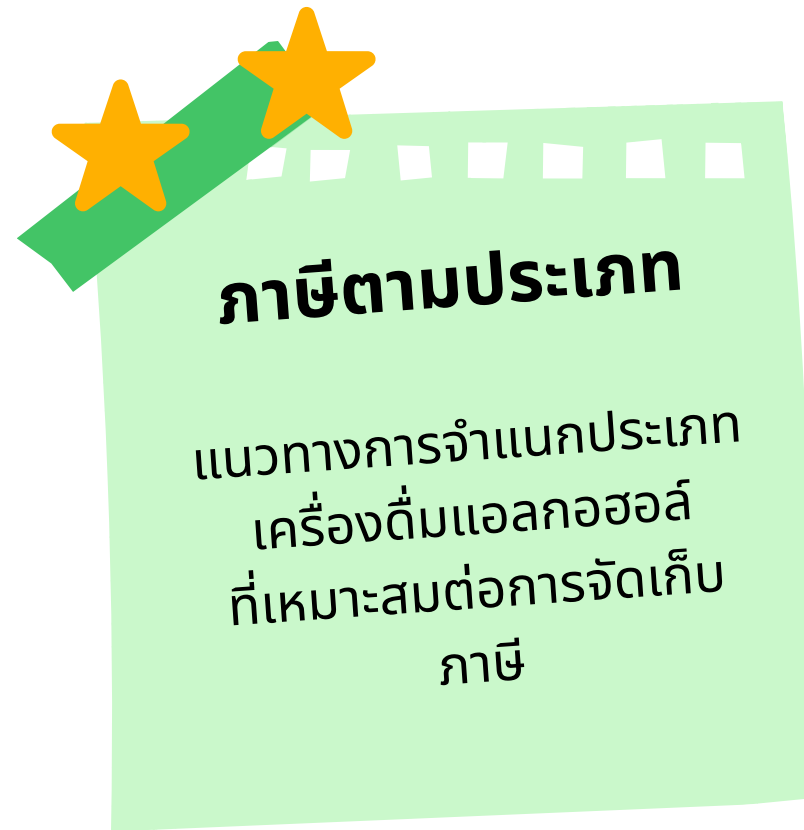
Non traditional routes

■ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ภาค
■ รัฐ ว่าด้วยข้อจำกัดในการบังคับ
■ ใช้กฎหมายห้ามหรือจำกัดการ
■ โฆษณา และการส่งเสริมการขาย
■ แอลกอฮอล์ในช่องทางใหม่
■ (non-traditional routes)

5. การขึ้นราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านระบบภาษี (R)

R: Raise prices on alcohol through excise taxes and pricing policies

9

6. การสร้างค่านิยม และลดแรงสนับสนุนการดื่ม

★ ★

สังคมใหม่

การพัฒนา
กระบวนการหรือ
นวัตกรรมสำหรับการ
รณรงค์งดดื่มสำหรับ
สังคมยุคใหม่

★

วาทกรรม คนรุ่นใหม่

วาทกรรมสร้างค่านิยม
การไม่ดื่มสุรา ของเด็ก
และเยาวชน หรือคนรุ่น
ใหม่

วาทกรรม คนรุ่นใหม่

ค้นหา วาทกรรม หรือ
ถ้อยคำติดหู เพื่อลดทอน
คุณค่าของการดื่ม
แอลกอฮอล์ในเยาวชน

Say No ในเด็ก

การสร้างนวัตกรรม
สร้างเสริมลักษณะนิสัย
ในการปฏิเสธการดื่มใน
วัยเด็ก

วิธีการส่งเสริมงดดื่ม สถานประกอบการ โรงงาน

พัฒนาวิธีการส่งเสริมการ
งดดื่มและลดผลกระทบ
จากการดื่มสุราสำหรับคน
รุ่นใหม่ ในสถานประกอบ
การ หรือโรงงานอื่นๆ

ค่านิยม ดื่มงานบุญ

การเปลี่ยนแปลงของค่า
นิยมต่อการดื่มสุราใน
งานบุญประเพณี
เทศกาลในสังคมยุคใหม่

นักท่องเที่ยว

ความต้องการดื่มๆ ของ
นักท่องเที่ยวต่างชาติที่
เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน
ประเทศไทย

ต่างประเทศ

ทบทวนวรรณกรรม
การรณรงค์งดดื่มสุราตาม
เทศกาลต่าง ๆ ในต่าง
ประเทศ

7. การพัฒนากลไกและการจัดการ และสนับสนุนที่เข้มแข็ง

System thinking & SAFER

- การวิเคราะห์ปัญหาเชิงระบบของ
- มาตรการควบคุม
- เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ภายใต้กรอบ SAFER

พื้นที่ขับเคลื่อน

กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับพื้นที่

กลไกพื้นที่

รูปแบบการเสริมความเข้มแข็งขององค์กรท้องถิ่นในการควบคุมการบริโภคแอลกอฮอล์

สื่อสารวิชาการ

กลยุทธ์การสื่อสารโดยตรง และเข้าถึงกลุ่มผู้กำหนดนโยบาย เช่น ส.ส. และ ส.ว. เพื่อให้รับทราบข้อเท็จจริงจากหลักฐานเชิงประจักษ์

เครือข่าย

เครือข่ายนักวิจัยสหสาขา เช่น นักกฎหมาย นักพฤกษศาสตร์ นักเศรษฐศาสตร์ นักนิเทศศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ และ แพทย์

เครือข่าย

platform (Website) สำหรับนักวิจัยสหสาขา เพื่อการติดตามและพัฒนากาารวิจัยด้านแอลกอฮอล์

8. ความรุนแรงในครัวเรือนที่สัมพันธ์กับการดื่มสุรา

ดื่มในครอบครัว

การดื่มสุราของคนในครอบครัว ผลการศึกษาของเยาวชน

Controlling Behavioral

บทบาทของการบริโภคแอลกอฮอล์ในฐานะตัวเร่ง (catalyst) ของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมบ้าอำนาจ (controlling behavior) กับการใช้ความรุนแรงในครัวเรือน: การวิจัยเชิงคุณภาพ

Negative coping

การดื่มฯ ในฐานะกลไกการตอบสนองเชิงลบ (negative coping mechanism) ในกลุ่มผู้ใช้ความรุนแรงในครัวเรือน และกลุ่มเหยื่อความรุนแรงในครัวเรือน

วิธีการลดความรุนแรง

แนวทางการดำเนินการลดความรุนแรงในครอบครัวจากการบริโภคแอลกอฮอล์ของบุคคลในครอบครัว

9. ประเด็นสุขภาพจากการดื่มสุรา

หยุดดื่ม คนเป็นโรค

การศึกษาหาวิธีการลด/หยุดดื่มสุราในผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง, โรคตับ, โรคทางจิตเวชและอื่น ๆ

ความเสี่ยงต่อโรค

การศึกษาขนาดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสุราในการเกิดโรคต่าง ๆ

ผลกระทบ

การศึกษาผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการดื่มสุราในผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคตับ โรคทางจิตเวช และอื่นๆ

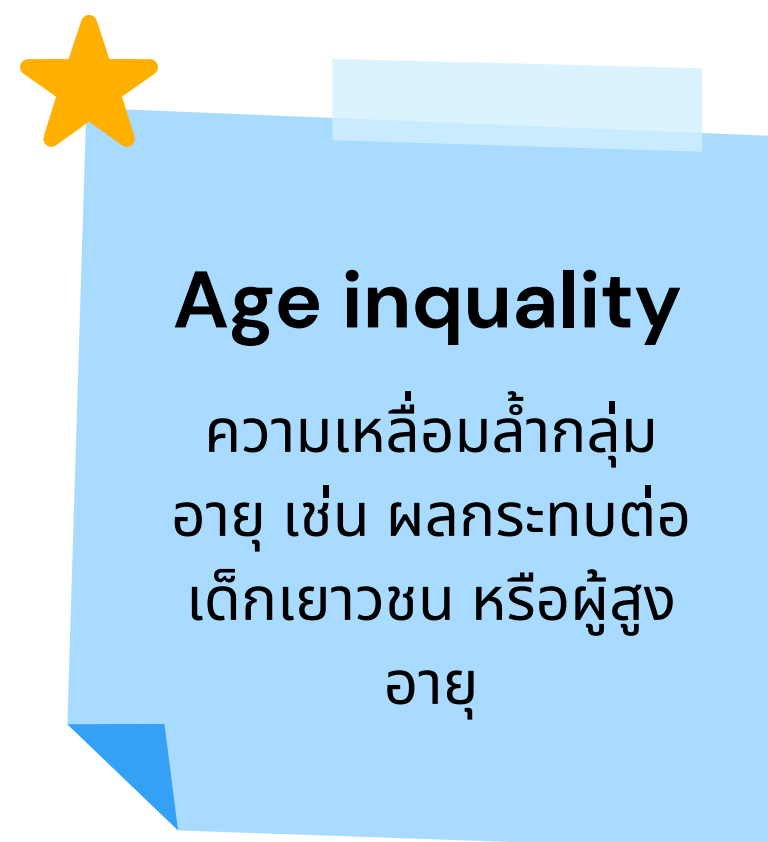
10. ความเหลื่อมล้ำทางสังคม/เศรษฐกิจของการดื่มและอันตรายจากการดื่ม

14

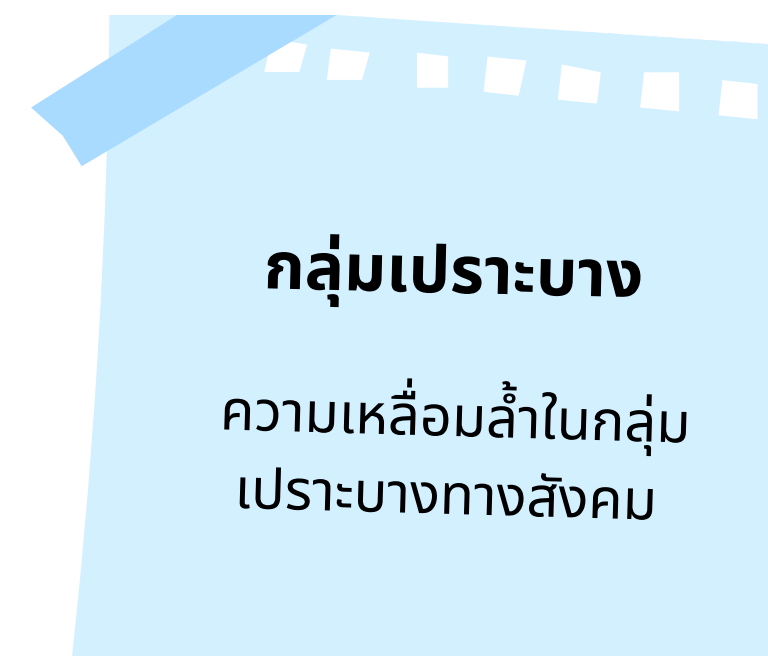
Gender Inequality

- ความเหลื่อมล้ำทางเพศ เช่น ผลกระทบต่อเพศหญิง

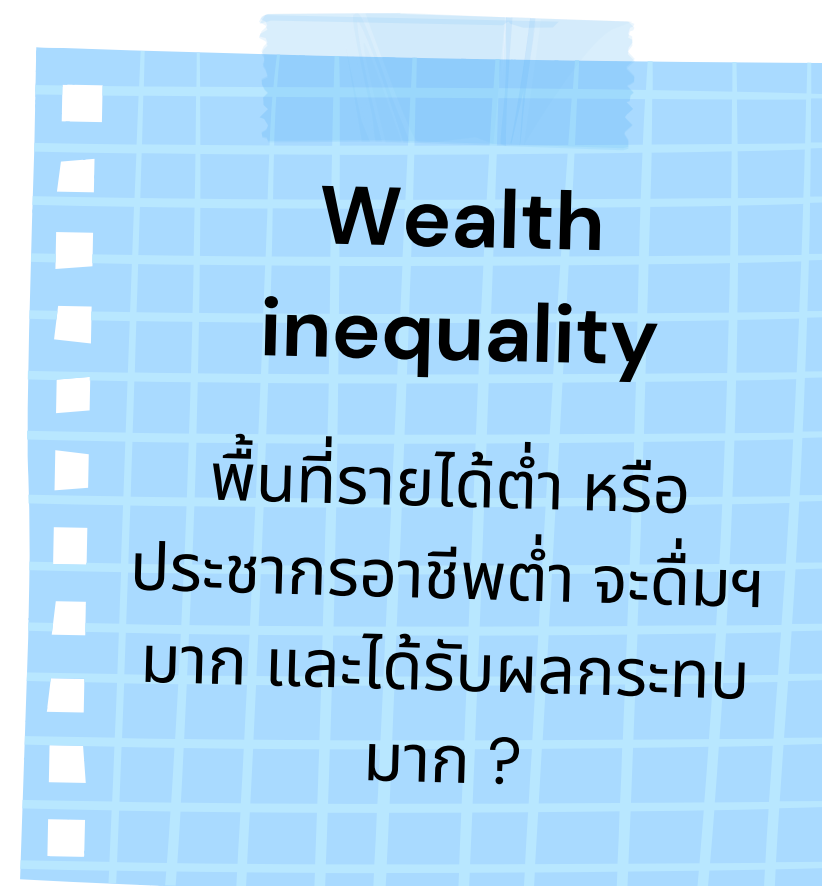
Age inequality

ความเหลื่อมล้ำกลุ่มอายุ เช่น ผลกระทบต่อเด็กเยาวชน หรือผู้สูงอายุ

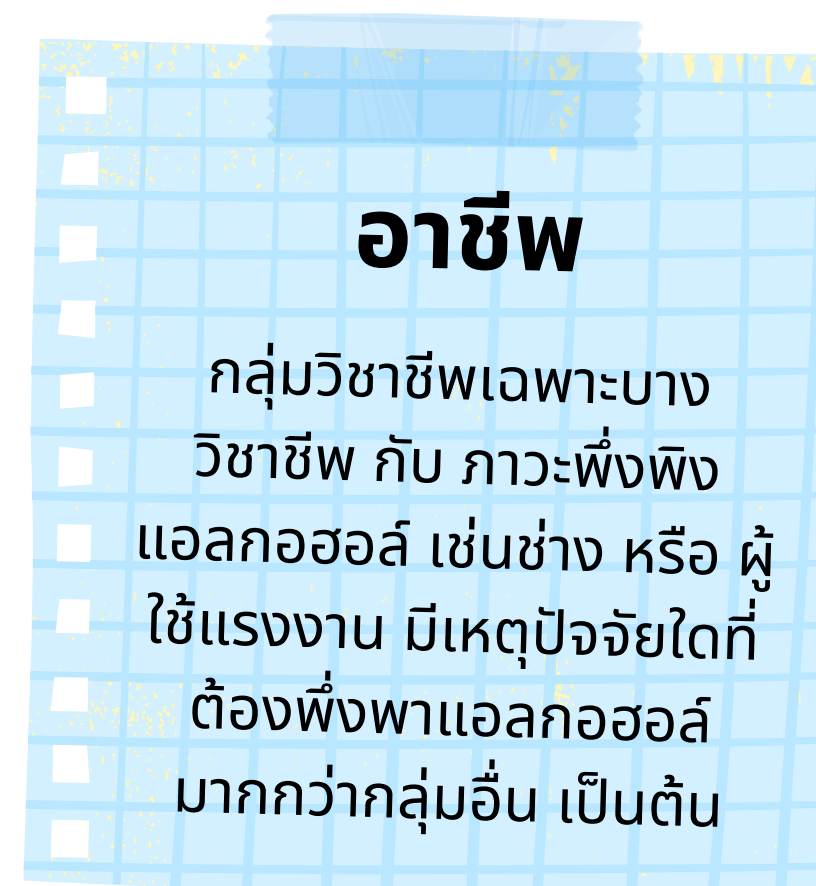
กลุ่มเปราะบาง

ความเหลื่อมล้ำในกลุ่มเปราะบางทางสังคม

Wealth inequality

พื้นที่รายได้ต่ำ หรือ ประชากรอาชีพต่ำ จะดื่มมาก และได้รับผลกระทบมาก ?

อาชีพ

- กลุ่มวิชาชีพเฉพาะบางวิชาชีพ กับ ภาวะพึ่งพิงแอลกอฮอล์ เช่นช่าง หรือ ผู้ใช้แรงงาน มีเหตุปัจจัยใดที่ต้องพึ่งพาแอลกอฮอล์มากกว่ากลุ่มอื่น เป็นต้น

Thank you

